ΙΟΝΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΣΧΟΛΗ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗΣ-ΔΙΕΡΜΗΝΕΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ, ΜΕΤΑΦΡΑΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΡΜΗΝΕΙΑΣ

Πτυχιακή εργασία

Θέμα:

«Διερμηνεία της ομιλίας του καθηγητή Χριστόφορου Πισσαρίδη για την ανάπτυξη και απασχόληση στην Ευρώπη»

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ: Ελένη Κοψαχείλη

ΑΜ: ΞΔ2010019

ΕΠΙΒΛΕΠΟΝΤΕΣ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ: Σ. Λίβας, Μ. Παππά

ΚΕΡΚΥΡΑ, ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2019

ΕΛΕΝΗ ΚΟΨΑΧΕΙΛΗ

ΔΙΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΗΣ ΟΜΙΛΙΑΣ ΤΟΥ ΚΑΘΗΓΗΤΗ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ ΠΙΣΣΑΡΙΔΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ 5
ΕΙΣΑΓΩΓΗ 6
ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΥΛΙΚΟ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑΣ 8
I. Βασικές πληροφορίες για τον Χριστόφορο Πισσαρίδη 8
II. Το ερευνητικό έργο του Χριστόφορου Πισσαρίδη 9
III. Γλωσσάρια ορολογίας 11
ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ 17
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ 20

Σημ.: Το αρχείο με την ηχογράφηση της διερμηνείας επισυνάπτεται στην εργασία.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η παρούσα εργασία εκπονήθηκε στο πλαίσιο του προπτυχιακού κύκλου σπουδών στην κατεύθυνση Διερμηνείας του Τμήματος Ξένων Γλωσσών, Μετάφρασης και Διερμηνείας. Το θέμα το οποίο εξετάζεται σε αυτήν είναι η διερμηνεία στην ομιλία του καθηγητή Χριστόφορου Πισσαρίδη για την ανάπτυξη και απασχόληση στην Ευρώπη και η προετοιμασία για τη διερμηνεία αυτή. Η ομιλία παρουσιάστηκε στην Αθήνα, στο Μέγαρο Μουσικής, το 2014, στο πλαίσιο εκδήλωσης με θέμα «Ευρώπη, οικονομία και ανάπτυξη»[1].

Όσον αφορά τη δομή της εργασίας, αρχικά αναφέρουμε έναν ορισμό της διερμηνείας, καταδεικνύουμε τη διαφορά της από τη μετάφραση και αναφερόμαστε στα είδη της. Στη συνέχεια, παρουσιάζουμε τα στοιχεία που συγκεντρώσαμε και μελετήσαμε πριν από την εκπόνηση της διερμηνείας αυτής καθεαυτής, τα οποία περιλαμβάνουν βιογραφικά στοιχεία του Χρ. Πισσαρίδη, μια σύντομη εξέταση της θεωρίας για την οποία βραβεύτηκε με Νόμπελ Οικονομικών Επιστημών και δύο αναλυτικά γλωσσάρια ορολογίας τα οποία χρησιμοποιήσαμε ως υλικό αναφοράς κατά τη διάρκεια της διερμηνείας. Τέλος, προβαίνουμε σε ορισμένα σχόλια για το αποτέλεσμα.

[1] Πισσαρίδης, Χ.Α. (12/05/2014) *Ανάπτυξη και απασχόληση στην Ευρώπη — Κεντρική ομιλία*. Μέγαρο Μουσικής Αθηνών <https://www.blod.gr/lectures/anaptyksi-kai-apasholisi-stin-eyropi-kentriki-omilia/>

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τι είναι η διερμηνεία;

Σύμφωνα με τον Pöchhacker, η διερμηνεία είναι μια μορφή μετάφρασης κατά την οποία παράγεται μια πρώτη και τελική απόδοση σε μια άλλη γλώσσα βάσει της άπαξ παρουσίασης ενός εκφωνήματος σε μια γλώσσα πηγή[2].

Με τη σειρά του ο Κεντρωτής αναφέρει ότι «διερμηνεία είναι η μεταφορά ενός προσφερόμενου άπαξ και κατά κανόνα προφορικώς στη γλώσσα αφετηρίας κειμένου, από τη γλώσσα αφετηρίας στη γλώσσα αφίξεως, και δη σε ένα κείμενο, το οποίο, ένεκα ελλείψεως του απαραίτητου χρόνου, μόνο σε περιορισμένο βαθμό μπορεί να ελεγχθεί και μόνο προς στιγμήν και επιτόπου να διορθωθεί ως προς την ορθότητά του» [3].

Ποια η διαφορά μεταξύ μετάφρασης και διερμηνείας;

Η βασική διαφορά μεταξύ μετάφρασης και διερμηνείας αφορά τη μορφή του λόγου που αποδίδεται. Στη μετάφραση η διαδικασία αφορά γραπτό λόγο που μεταφέρεται σε ένα επίσης γραπτό κείμενο-πηγή. Αντιθέτως, στη διερμηνεία αναφερόμαστε πάντοτε σε προφορικό λόγο, καθώς ο διερμηνέας ακούει έναν ομιλητή σε μια γλώσσα-πηγή και μεταδίδει προφορικά το μήνυμά του στη γλώσσα-στόχο. Βλέπουμε, επομένως, πως αν και οι έννοιες, «διερμηνεία» και «μετάφραση», βρίσκονται νοηματικά πολύ κοντά, καθώς η διερμηνεία *αποτελεί* μια μορφή μετάφρασης, εν τούτοις δεν θα έπρεπε να συγχέονται. Έργο τόσο του μεταφραστή, όσο και του διερμηνέα, είναι φυσικά η γεφύρωση του επικοινωνιακού χάσματος μεταξύ του πομπού και του δέκτη ενός μηνύματος, μια διαδικασία που ενδέχεται να λάβει ιδιαίτερη μορφή και να επιτελεστεί υπό ιδιαίτερες συνθήκες ανάλογα με το επικοινωνιακό πλαίσιο εντός του οποίου πραγματοποιείται. Και, ενώ τόσο ο μεταφραστής όσο και ο διερμηνέας επιζητούν την τελειότερη μεταφορά των νοημάτων, ουσιαστική διαφορά στο έργο τους δημιουργεί το στοιχείο της χρονικότητας.

---

[2]Pöchhacker, F. (2004) *Introducing Interpreting Studies*. Abingdon, Oxon: Routledge, σ. 11
[3]Κεντρωτής, Γ. (1996). *Θεωρία και πράξη της μετάφρασης*, Αθήνα: Δίαυλος, σελ. 118

Ο μεταφραστής έχει στη διάθεσή του ένα χρονικό περιθώριο x, το οποίο ναι μεν περιορίζεται από τις προθεσμίες που συμφωνεί με τον εκάστοτε παραγγέλλοντα τη μετάφραση, ωστόσο είναι αρκετό ώστε ο ίδιος να ελέγξει τους όρους που συναντά στο κείμενο, να διαβάσει παράλληλα κείμενα, να ρωτήσει τη γνώμη κάποιου συναδέλφου του κ.λπ. *παράλληλα* με τη μεταφραστική διαδικασία. Κάποιες φορές μπορεί να έχει ολοκληρώσει τη μετάφρασή του και να επιλέγει να επιστρέψει σε έναν όρο, αναζητώντας για ώρες ολόκληρες την ιδανική απόδοσή του στη γλώσσα-στόχο.

Από την άλλη, ο διερμηνέας είναι αναγκασμένος να διερμηνεύει σχεδόν ταυτόχρονα με την εκφορά του πρωτοτύπου ή λίγα λεπτά αργότερα, έχοντας στη διάθεσή του ελάχιστο χρόνο για να σκεφτεί την εκάστοτε απόδοση και να τη χρησιμοποιήσει.

Θα μπορούσαμε, επομένως, να πούμε ότι η μετάφραση μοιάζει σχηματικά με μια σπείρα που συνεχώς διατρέχει από τη μια το πρωτότυπο και από την άλλη το μετάφρασμα, ενώ η διερμηνεία θα μπορούσε, ίσως, να αποτυπωθεί με μια γραμμή που κινείται παράλληλα με την εκφορά του πρωτοτύπου.

Γι’ αυτόν ακριβώς τον λόγο είναι εξαιρετικά σημαντική η προετοιμασία του διερμηνέα, προκειμένου να έχει ήδη κατακτήσει τις απαραίτητες γνώσεις πάνω στις οποίες θα βασιστεί για να αποδώσει τις έννοιες και τα νοήματα την ίδια στιγμή με την εκφορά του πρωτότυπου λόγου από τον ομιλητή.

Ποια είδη διερμηνείας υπάρχουν;

Υπάρχουν πολλά κριτήρια βάσει των οποίων πραγματοποιείται διαχωρισμός μεταξύ των διαφορετικών ειδών διερμηνείας, όπως η χρονικότητα (διαδοχική/ ταυτόχρονη διερμηνεία), η γλωσσική κατεύθυνση (ευθεία/ αντίστροφη διερμηνεία), το τεχνικό μέσο (διερμηνεία καμπίνας/ ψιθυριστή διερμηνεία/ τηλεφωνική διερμηνεία), οι συνθήκες υπό τις οποίες διενεργείται (διερμηνεία συνεδρίων/ κοινοτική διερμηνεία/ διερμηνεία τηλεδιάσκεψης), το πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται (διαπολιτισμική διαμεσολάβηση), ο σκοπός για τον οποίον επιτελείται (διερμηνεία συνοδείας/ επάλληλη διερμηνεία) κ.λπ.

Στο πλαίσιο της παρούσας εργασίας, το είδος διερμηνείας που θα μας απασχολήσει είναι η διερμηνεία συνεδρίων, κατηγορία στην οποία εντάσσεται η διερμηνεία διαλέξεων όπως η συγκεκριμένη ομιλία του Πισσαρίδη.

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΥΛΙΚΟ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑΣ

Ι. Βασικές πληροφορίες για τον Χριστόφορο Πισσαρίδη

Ο Χριστόφορος Πισσαρίδης γεννήθηκε στη Λευκωσία το 1948, όπου και παρακολούθησε τη βασική και μέση εκπαίδευση. Οι σπουδές του συχνά διακόπτονταν εξαιτίας των πολιτικών αναταραχών και των συγκρούσεων των Κυπρίων με Βρετανούς και Τούρκους. Ο Πισσαρίδης αποφοίτησε από το σχολείο στα 17 του και κρίθηκε πολύ νέος για να υπηρετήσει τη θητεία του στον Κυπριακό Στρατό. Έτσι, μετοίκησε στην Αγγλία για σπουδές και εγγράφηκε στο Πανεπιστήμιο του Έσσεξ, απ' όπου έλαβε ΒΑ (1970) και ΜΑ (1971) στα οικονομικά. Λίγα χρόνια αργότερα, το 1973, ολοκλήρωσε τη διδακτορική του διατριβή στο London School of Economics (LSE) και επέστρεψε στην Κύπρο με την προοπτική να μείνει και να εργαστεί εκεί για κάποιο διάστημα και στη συνέχεια να αναζητήσει ακαδημαϊκή θέση στο Ηνωμένο Βασίλειο. Οι πολιτικές εξελίξεις (δικτατορία των συνταγματαρχών στην Ελλάδα, ανατροπή Μακαρίου και τουρκική εισβολή στην Κύπρο) δεν του άφησαν, ωστόσο, το περιθώριο της επιλογής και σύντομα ξαναγύρισε στην Αγγλία για να διδάξει αρχικά στο Πανεπιστήμιο του Σαουθάμπτον κι έπειτα στο LSE.

Τα χρόνια που ακολούθησαν, ο Πισσαρίδης είδε την ακαδημαϊκή του σταδιοδρομία να ακολουθεί διαρκώς ανοδική πορεία, με πολλές ερευνητικές επισκέψεις σε πανεπιστήμια των ΗΠΑ, τον διορισμό του ως διευθυντή του Τμήματος Οικονομικών του LSE, ενώ πλέον είναι Regius Professor στο LSE, καθηγητής Ευρωπαϊκών Σπουδών στο Πανεπιστήμιο Κύπρου και πρόεδρος του Συμβουλίου Εθνικής Οικονομίας της Κύπρου. Το 2005 ήταν ο πρώτος οικονομολόγος εκτός ΗΠΑ που κέρδισε (μαζί με τον Dale Mortensen) το διεθνούς κύρους βραβείο του Ινστιτούτου για τη Μελέτη της Εργασίας (Forschungsinstitut zur Zukunft der Arbeit —IZA) στον τομέα των Οικονομικών της Εργασίας, ενώ το 2010 βραβεύτηκε με Νόμπελ Οικονομικών Επιστημών, από κοινού με τον Dale Mortensen από το Πανεπιστήμιο του Northwestern και τον Peter Diamond από το Massachusetts Institute of Technology (MIT).

ΙΙ. Το ερευνητικό έργο του Χριστόφορου Πισσαρίδη

Το επιστημονικό έργο του Χριστόφορου Πισσαρίδη εστιάζει στα μακροοικονομικά και τα οικονομικά της εργασίας. Η θεωρία που έχει αναπτύξει από κοινού με τους —συμβραβευθέντες— Dale Mortensen και Peter Diamond ονομάζεται «θεωρία της αναζήτησης» (search theory) και αναλύει το φαινόμενο της ανεργίας στην αγορά εργασίας. Συγκεκριμένα, οι έρευνες του Πισσαρίδη βοήθησαν σημαντικά στην κατανόηση του φαινομένου της δομικής ανεργίας[4] (structural unemployment) που εμφανίζεται στις αγορές εργασίας και του τρόπου με τον οποίο οι τριβές (frictions) —δηλαδή οποιοδήποτε ατέλεια των αγορών, οποιοδήποτε στοιχείο οδηγεί στην παρέκκλιση της αγοράς από την απολύτως ομαλή λειτουργία της— επηρεάζουν την αναζήτηση εργασίας και τα αποτελέσματα αυτής. Όπως αναφέρει ο Νίκος Βέττας στην ομιλία του προς τιμήν του Χρ. Πισσαρίδη κατά την τελετή αναγόρευσής του σε επίτιμο διδάκτορα του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών, η πρωτοτυπία του έργου του Πισσαρίδη έγκειται στην αντιμετώπιση της ανεργίας ως φαινομένου ισορροπίας (equilibrium) της αγοράς εργασίας, αλλά και στη δημιουργία ενός μοντέλου για τον προσδιορισμό των μισθών, του αριθμού των θέσεων εργασίας και του αριθμού των ανέργων, του μοντέλου αναζήτησης και σύμπραξης (search and matching model)[5].

Στο σημείο αυτό θα θέλαμε να συνδέσουμε τις παραπάνω πληροφορίες με τον σκοπό της εργασίας μας. Ως γνωστόν, για την απόδοση ενός αποσπάσματος λόγου (γραπτού ή προφορικού) σε μια άλλη γλώσσα δεν αρκεί η αντιστοίχιση λέξεων από το ένα γλωσσικό σύστημα στο άλλο. Ο διαμεσολαβητής που έχει αναλάβει την απόδοση αυτή (εν προκειμένω, ο διερμηνέας) οφείλει να αντιλαμβάνεται τη σημασία των λεγομένων, καθώς η αντίληψη αυτή θα τον προστατεύσει από το να υποπέσει σε αποδόσεις που εμπεριέχουν λογικά ή νοηματικά σφάλματα και που τελικά θα αντίκεινται στον απώτερο σκοπό της διαδικασίας μεταφοράς του λόγου σε άλλη γλώσσα, που δεν είναι άλλος από την κατανόησή της από το κοινό της γλώσσας-στόχου.

---

[4] Δομική ανεργία: Η ανεργία που εμφανίζεται όταν η ζήτηση θέσεων εργασίας υπερβαίνει την προσφορά.

[5] Βέττας, Ν. (08/04/2011) *Προσφώνηση στον καθηγητή Χριστόφορο Πισσαρίδη κατά τη διάρκεια τελετής αναγόρευσής του σε επίτιμο διδάκτορα του Οικονομικού Πανεπιστημίου*. Μέγαρο Μουσικής Αθηνών (http://www2.aueb.gr/users/vettas/Policy/Pissarides_Intro.pdf)

Για τους παραπάνω λόγους, κρίναμε πως δεν ήταν αρκετή η αναζήτηση των όρων που ενδεχομένως θα εμφανίζονταν στην ομιλία του Πισσαρίδη και η εύρεση ισοδύναμων στην ελληνική γλώσσα· απαραίτητο στοιχείο για την προετοιμασία μας για τη διερμηνεία της ομιλίας αυτής ήταν η κατανόηση των βασικών σημείων της θεωρίας του. Σε αυτό μας βοήθησε σημαντικά, μεταξύ άλλων, η διάλεξη του Πισσαρίδη από την ίδια τελετή αναγόρευσής του ως επίτιμου διδάκτορα[6].

Καθώς δεν είμαστε οικονομολόγοι, θα επιχειρήσουμε να παρουσιάσουμε όσο το δυνατόν πιο απλά τη βασική ιδέα γύρω από την οποία κινήθηκε το επιστημονικό έργο του Χριστόφορου Πισσαρίδη που οδήγησε στη βράβευσή του με Νόμπελ Οικονομικών Επιστημών. Πριν από την ανάπτυξη της θεωρίας του Πισσαρίδη, η ανεργία αντιμετωπιζόταν ως φαινόμενο υπό δύο εντελώς διαφορετικές σκοπιές, ως εκούσια και ως ακούσια. Οι υποστηρικτές της θεωρίας της εκούσιας φύσης της ανεργίας ισχυρίζονταν ότι οι άνεργοι βρίσκονται σε αυτήν την κατάσταση από επιλογή τους (άρα θέλουν να είναι άνεργοι). Αντιθέτως, οι υποστηρικτές της ακούσιας ανεργίας —θεωρία την οποία είχε διατυπώσει πρώτος ο Κέυνς— ισχυρίζονταν ότι οι άνεργοι παραμένουν αδρανείς περιμένοντας να κληθούν από κάποιον εργοδότη. Ο Πισσαρίδης υποστήριξε ότι τόσο οι εργοδότες όσο και οι άνεργοι βρίσκονται σε μια διαρκή αναζήτηση του ενός προς τον άλλον, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται «συνταιριάσματα» ή συμπράξεις (matchings), που η εκάστοτε πλευρά αποδέχεται ή απορρίπτει. Αυτό οδηγεί στην εμφάνιση ισορροπίας, η οποία επηρεάζεται με τη σειρά της από τις τριβές της αγοράς. Τέλος, ο Πισσαρίδης μελέτησε τον ρόλο του κράτους στην αντιμετώπιση της ανεργίας μέσω των οικονομικών πολιτικών που υιοθετούνται, όπως η χορήγηση επιδομάτων σε ανέργους.

[6] Πισσαρίδης, Χ.Α. (08/04/2011) *Η αγορά εργασίας στη σύγχρονη οικονομία: Θεωρία και διδάγματα για την οικονομική πολιτική*. Μέγαρο Μουσικής Αθηνών (http://greekeconomistsforreform.com/wp-content/uploads/pissarides-megaro-mousikis.pdf)

ΙΙΙ. Γλωσσάρια ορολογίας

Στο πλαίσιο της προετοιμασίας μας για τη διερμηνεία στην ομιλία που επιλέξαμε, αποφασίσαμε να δημιουργήσουμε δύο διαφορετικά γλωσσάρια με σχετική ορολογία. Για την κατάρτισή τους λάβαμε υπόψη δύο στοιχεία: αφενός, την ταυτότητα του ομιλητή, και, αφετέρου, το περιεχόμενο της ομιλίας.

Με βάση το πρώτο δεδομένο, δηλαδή την ταυτότητα του ομιλητή, θελήσαμε να μελετήσουμε σε μεγαλύτερο βάθος την οικονομική θεωρία που έχει διαμορφώσει ο Πισσαρίδης και να αποδελτιώσουμε την ορολογία που συνάγεται από αυτή. Έτσι, επιλέξαμε να εξετάσουμε την ομιλία που εκφώνησε ο Πισσαρίδης για τη βράβευσή του με Νόμπελ Οικονομικών Επιστημών το 2010. Όπως έχουμε ήδη αναφέρει, ο Πισσαρίδης εξειδικεύεται στα οικονομικά της εργασίας, επομένως θεωρήσαμε πως θα ήταν πολύ πιθανό να ενσωματώσει στοιχεία από το επιστημονικό του έργο και στην ομιλία του Μεγάρου για την οποία θα πραγματοποιούσαμε διερμηνεία, εφόσον διέθετε συναφές θεματικό περιεχόμενο.

Όσον αφορά το δεύτερο στοιχείο, δηλαδή την ομιλία αυτή καθεαυτή, λάβαμε υπόψη τα παρακάτω:

- Πρώτον, ξεκινήσαμε από το θέμα της ομιλίας, που ήταν «Ανάπτυξη και απασχόληση στην Ευρώπη».
- Δεύτερον, εξετάσαμε το πλαίσιο στο οποίο παρουσιάστηκε η ομιλία αυτή, δηλαδή την ημερίδα με θέμα «Ευρώπη, Οικονομία και Ανάπτυξη». Υπεύθυνοι για τη διοργάνωση ήταν το Μέγαρο Μουσικής Αθηνών (Megaron Plus), το Ίδρυμα Οικονομικών & Βιομηχανικών Ερευνών (ΙΟΒΕ), η Ελληνική Προεδρία του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2014) και το Υπουργείο Εξωτερικών, ενώ η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών στις 12/05/2014, με επιστημονικό διοργανωτή και συντονιστή τον Λουκά Παπαδήμο, πρώην Πρωθυπουργό και καθηγητή Οικονομικών Επιστημών στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (Ε.Κ.Π.Α.).

Με βάση τα δεδομένα αυτά, αποφασίσαμε να δημιουργήσουμε ένα δεύτερο γλωσσάρι με ορολογία σχετική με την Ευρωπαϊκή Ένωση, την οικονομική κρίση, την ανάπτυξη και την ανεργία.

Τα γλωσσάρια παρατίθενται παρακάτω.

Γλωσσάρι 1 – Θέμα: Αποδελτίωση ομιλίας Νόμπελ

Όρος	Απόδοση
aggregate	συγκέντρωση/ συνάθροιση
aggregate activity	συνολική δραστηριότητα
amplification	μεγέθυνση/ διεύρυνση
arbitrage	εξισορροπητική κερδοσκοπία
bargaining theory	θεωρία διαπραγματεύσεων
Beveridge curve	καμπύλη Beveridge
business cycle	οικονομικός κύκλος
capital market	αγορά κεφαλαίων
convex	καμπύλος
curve	καμπύλη
cyclical	κυκλικός
cyclicality	κυκλικότητα
deflation	αποπληθωρισμός
demand	ζήτηση
demand management	διαχείριση της ζήτησης
derivation	παραγώγιση/ παραγωγή
dismiss (v.)	απολύω
effective demand	αποτελεσματική ζήτηση
employer	εργοδότης
employment protection	προστασία απασχόλησης
equilibrium	ισορροπία
financial	χρηματοοικονομικός/ δημοσιονομικός
financial crisis	χρηματοοικονομική κρίση
firm	εταιρεία
fixed costs	πάγια έξοδα
flow	ροή
fluctuate (v.)	κυμαίνομαι
foresight	προνοητικότητα/ πρόβλεψη
frictionless	χωρίς τριβές
frictions	τριβές
goods	αγαθά
hire (v.)	προσλαμβάνω
ILO	Διεθνής Οργάνωση Εργασίας
incentive	κίνητρο
income support policy	πολιτική στήριξης εισοδήματος

inflation	πληθωρισμός
institution	θεσμικό όργανο
insurance system	ασφαλιστικό σύστημα
intersection	τομή
investment	επένδυση
involuntary	ακούσιος
job creation	δημιουργία θέσεων εργασίας
job destruction	κατάργηση θέσεων εργασίας
job flow	ροή θέσεων εργασίας
job match	συνταίριασμα θέσης εργασίας
job seeker	άτομο που αναζητεί εργασία
job	θέση εργασίας
Keynesian	Κεϋνσιανός
labour economics	οικονομία της εργασίας
labour market	αγορά εργασίας
labour productivity	παραγωγικότητα εργασίας
long-term unemployment	μακροχρόνια ανεργία
macroeconomic	μακροοικονομικός
matching	συνταίριασμα/ σύμπραξη
median	μέσος
microeconomic	μικροοικονομικός
mismatch	κακό συνταίριασμα
mobility	κινητικότητα
monopoly	μονοπώλιο
Nash equilibrium	ισορροπία Nash
neoclassical	νεοκλασικός
net value	καθαρή αξία
OECD	ΟΟΣΑ (Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης)
policy	πολιτική
profit	κέρδος
rate	ρυθμός/ ποσοστό
ratio	αναλογία/ λόγος
recession	ύφεση
return	απόδοση
search	αναζήτηση
search frictions	τριβές αναζήτησης
search technology	τεχνολογία αναζήτησης
shock	σοκ
skill	δεξιότητα
slope (v.)	ανεβαίνω/ πέφτω
speculation	κερδοσκοπία
sum	σύνολο
supply	προσφορά

tax	φόρος
tightness	στενότητα
trade union	συνδικάτο
trade-off	αντιστάθμισμα
unemployment	ανεργία
upsurge	αύξηση
vacancies	κενές θέσεις εργασίας
variable	μεταβλητή
voluntary	εκούσιος
wage bargain	διαπραγμάτευση μισθών
wage determination	καθορισμός μισθών
wage differentials	μισθολογικές διαφοροποιήσεις
wage distribution	κατανομή μισθών
wage equation	εξίσωση μισθών
wage offer	προσφορά μισθών
wage rigidity	ακαμψία μισθών
wage stickiness	ακαμψία μισθών
worker	εργαζόμενος/ εργάτης
yield (v.)	παράγω

Γλωσσάρι 2 – Θέμα: Ευρωπαϊκή Ένωση, ανάπτυξη, ανεργία και οικονομική κρίση

Όρος	Απόδοση
austerity	λιτότητα
bailout	διάσωση των τραπεζών
banking union	τραπεζική ένωση
bond	ομόλογο
borrower	δανειολήπτης
budget	προϋπολογισμός
burden	επιβάρυνση
capital levy	φόρος κεφαλαίου
centralised	συγκεντρωτικός, κεντρικός
chairman/ chairwoman	πρόεδρος
consolidation	ενοποίηση
contract	σύμβαση
Council of the European Union	Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Court of Justice of the European Union (CJEU)	Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ)
creditor	πιστωτής
crisis	κρίση
currency	νόμισμα
debt	χρέος
debt pooling	συνένωση/ συγκέντρωση χρέους
debt reduction	μείωση χρέους

debt restructuring	αναδιάρθρωση χρέους
debtor	οφειλέτης
deficit	έλλειμμα
deposit	κατάθεση
deposit insurance	ασφάλιση καταθέσεων
depreciation	υποτίμηση
depression	οικονομική ύφεση
devaluation	υποτίμηση
divestiture	εκποίηση
Economic Adjustment Programme	πρόγραμμα (μακροοικονομικής) προσαρμογής
employment	απασχόληση
European Central Bank	Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ)
European Commission	Ευρωπαϊκή Επιτροπή
European Committee of the Regions (CoR)	Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών
European Council	Ευρωπαϊκό Συμβούλιο
European Court of Auditors (ECA)	Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο (ΕΕΣ)
European Data Protection Supervisor (EDPS)	Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων (ΕΕΠΔ)
European Economic and Social Committee (EESC)	Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (ΕΟΚΕ)
European External Action Service (EEAS)	Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ)
European Ombudsman	Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής
European Parliament	Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
European Stability Mechanism	Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Σταθερότητας (ΕΜΣ)
European Union	Ευρωπαϊκή Ένωση
Eurozone	Ευρωζώνη
exchange rate	συναλλαγματική ισοτιμία
financial market	χρηματοπιστωτική αγορά/ κεφαλαιαγορά
financial stability	χρηματοοικονομική σταθερότητα
fiscal policy	δημοσιονομική πολιτική
foreign direct investment	άμεση ξένη επένδυση
GDP	ΑΕΠ
global economy	παγκόσμια οικονομία
governance	διακυβέρνηση
government expenditure	κρατικές δαπάνες
Great Depression	Μεγάλη Ύφεση
growth	ανάπτυξη
haircut	κούρεμα (χρέους)
income	εισόδημα
infrastructure	υποδομή
insolvency	αφερεγγυότητα
integration	ολοκλήρωση

interest rate	επιτόκιο
International Monetary Fund (IMF)	Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ)
lay off	απόλυση
loan	δάνειο
memorandum (MoU)	μνημόνιο
monetary policy	νομισματική πολιτική
monetary union	νομισματική ένωση
payment	πληρωμή
policy makers	αρμόδιοι/ υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής
price control	έλεγχος των τιμών
privatisation	ιδιωτικοποίηση
prosperity	ευημερία
reforms	μεταρρυθμίσεις
release	απόλυση
rescue package	πακέτο διάσωσης
resource extraction	εξόρυξη πόρων
single market	ενιαία αγορά
subsidy	επιχορήγηση
supervision	εποπτεία
surveillance	επιτήρηση
trade liberalisation	ελευθέρωση του εμπορίου/ των συναλλαγών
unemployment rate	ποσοστό ανεργίας

ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ

Έχοντας πλέον ολοκληρώσει την ηχογράφηση της διερμηνείας που πραγματοποιήσαμε για την ομιλία του καθ. Χρ. Πισσαρίδη, είμαστε σε θέση να προβούμε σε ορισμένα σχόλια που αφορούν τη διαδικασία που ακολουθήσαμε, καθώς και το τελικό αποτέλεσμα.

Κατ' αρχάς, είναι γνωστό πως η προετοιμασία είναι εξαιρετικά χρήσιμη για το έργο της ταυτόχρονης διερμηνείας. Στη συγκεκριμένη περίπτωση η προετοιμασία περιλάμβανε εν μέρει τη δημιουργία γλωσσαριού με όρους που αφορούσαν τη χρηματοοικονομική κρίση, την Ευρωπαϊκή Ένωση και άλλα θεσμικά όργανα που ενεπλάκησαν στη διαχείριση της κρίσης. Πράγματι, πάρα πολλοί όροι που αναφέρθηκαν από τον ομιλητή περιλαμβάνονταν ήδη στο γλωσσάρι, γεγονός που μας επέτρεψε να τους αποδώσουμε ταχύτατα και με αυτοπεποίθηση ως προς την ορθότητα της απόδοσης. Επιπλέον, η πρότερη γνώση που συγκεντρώσαμε από παράλληλα κείμενα —και προσωπικές εμπειρίες από το πρόσφατο παρελθόν που αφορούσε την περίοδο εκείνη— βοήθησε στην καλή κατανόηση του νοήματος των λεγομένων, στον εντοπισμό των σημείων όπου ο ομιλητής έκανε χιούμορ, και στη συνολική, σφαιρική αφομοίωση της ομιλίας. Η προετοιμασία αυτή δεν θα μπορούσε να έχει ολοκληρωθεί αν δεν είχαμε διδαχθεί τη σημασία της και τον τρόπο για την πραγματοποίησή της αφενός σε θεωρητικό επίπεδο μέσω του μαθήματος «Μεθοδολογία της ταυτόχρονης διερμηνείας» και αφετέρου στην πράξη μέσω των εργαστηριακών μαθημάτων διαδοχικής και ταυτόχρονης διερμηνείας που περιλάμβανε ο προπτυχιακός κύκλος σπουδών της κατεύθυνσης Διερμηνείας του Τμήματος Ξένων Γλωσσών, Μετάφρασης και Διερμηνείας.

Όσον αφορά το δεύτερο σκέλος της προετοιμασίας, ωστόσο, όπως αποδείχτηκε, η ομιλία του Πισσαρίδη στο Μέγαρο Μουσικής —από άποψη περιεχομένου— δεν προσέγγιζε την ομιλία που παρουσίασε το πλαίσιο των βραβείων Νόμπελ. Η ομιλία εκείνη αφορούσε τη θεωρία του για την ανεργία ισορροπίας, ενώ η ομιλία του Μεγάρου αποτελούσε κριτική εξέταση στα προγράμματα μείωσης χρέους που επιβλήθηκαν σε πολλές χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά τη διάρκεια της χρηματοοικονομικής κρίσης που ξεκίνησε το 2008, όπως επίσης και των συνεπειών

που επέφεραν στην αγορά εργασίας. Για ποιον λόγο, επομένως, έπρεπε να μελετήσουμε την ομιλία και τη θεωρία του Χριστόφορου Πισσαρίδη;

Αρχικά, η μελέτη της θεωρίας του Πισσαρίδη και της ομιλίας των βραβείων Νόμπελ οδήγησε στην αποδελτίωση όρων που χρησιμοποιήθηκαν και στην ομιλία που μας ενδιέφερε (ενδεικτικά παραδείγματα: inflation/ deflation, demand, equilibrium, recession). Επίσης, βοήθησε στην εξοικείωσή μας με τον προφορικό λόγο του ομιλητή, κάτι εξαιρετικά σημαντικό και απαραίτητο για έναν διερμηνέα, όπως, άλλωστε, διδαχθήκαμε και στο μάθημα «Τεχνικές Προφορικού Λόγου» του προπτυχιακού κύκλου σπουδών της ειδίκευσης Διερμηνείας. Όπως γνωρίζουμε από το μάθημα αυτό, η προφορική επικοινωνία αποτελεί συνισταμένη τριών ουσιωδών συνιστωσών, δηλαδή του λόγου, του επιτονισμού και της γλώσσας του σώματος. Και οι τρεις αυτές συνιστώσες είναι φορείς νοήματος και λειτουργούν συμπληρωματικά η μια προς την άλλη προκειμένου να επιτελεστεί η επικοινωνιακή πράξη. Επομένως, ήταν για εμάς εξαιρετικά σημαντικό να διαθέτουμε ήδη μια εικόνα για τον τρόπο με τον οποίο επικοινωνεί ο Πισσαρίδης σε επίπεδο λεκτικό, φωνολογικό και μη λεκτικό (γλώσσα του σώματος, εκφράσεις προσώπου, χειρονομίες).

Η εξονυχιστική ανάλυση του ηχογραφημένου αποτελέσματος θα μπορούσε να αποκαλύψει επιμέρους σφάλματα και ελλείψεις όσον αφορά την ποιότητα και την πληρότητα της απόδοσης, εν τούτοις δεν θεωρούμε πως στην παρούσα πτυχιακή εργασία θα είχε νόημα να αναφερθούμε αναλυτικά σε αυτά. Ο λόγος είναι ότι —κατά την κρίση μας— αφορούν μεμονωμένα λάθη που, όπως σε όλες τις γλωσσικές διεργασίες, αίρονται κατά την πάροδο του χρόνου με τη διαρκή εξάσκηση και την απόκτηση μεγαλύτερης εμπειρίας.

Αντιθέτως, το πιο σημαντικό ήταν το γεγονός ότι, χάρη στην προετοιμασία που πραγματοποιήσαμε με βάση τις γνώσεις που είχαμε συγκεντρώσει από τον προπτυχιακό κύκλο σπουδών, στη διερμηνεία αυτήν καθεαυτή πετύχαμε να διατηρήσουμε έναν εύληπτο ρυθμό ομιλίας, να μεταδώσουμε τον τόνο του ομιλητή, να αποδώσουμε τα σημεία αστεϊσμού και τα νοήματα της πρωτότυπης ομιλίας, καθώς και να χρησιμοποιήσουμε την ορθή ελληνική ορολογία. Συνολικά, πρόκειται για ένα ολοκληρωμένο αποτέλεσμα, που δεν θα μπορούσε να έχει επιτευχθεί χωρίς το θεωρητικό υπόβαθρο και την εξειδικευμένη τεχνογνωσία που αποκομίσαμε από τα

μαθήματα της κατεύθυνσης Διερμηνείας του Τμήματος Ξένων Γλωσσών, Μετάφρασης και Διερμηνείας.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ

ΒΙΒΛΙΑ

- Pöchhacker, F. (2004) *Introducing Interpreting Studies*. Abingdon, Oxon: Routledge
- Κεντρωτής, Γ. (1996). *Θεωρία και πράξη της μετάφρασης*, Αθήνα: Δίαυλος

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ

- Βέττας, Ν. (08/04/2011) *Προσφώνηση στον καθηγητή Χριστόφορο Πισσαρίδη κατά τη διάρκεια τελετής αναγόρευσής του σε επίτιμο διδάκτορα του Οικονομικού Πανεπιστημίου*. Μέγαρο Μουσικής Αθηνών<http://www2.aueb.gr/users/vettas/Policy/Pissarides_Intro.pdf>
- Πισσαρίδης, Χ.Α. (12/05/2014) *Ανάπτυξη και απασχόληση στην Ευρώπη — Κεντρική ομιλία*. Μέγαρο Μουσικής Αθηνών <https://www.blod.gr/lectures/anaptyksi-kai-apasholisi-stin-eyropi-kentriki-omilia/>
- Πισσαρίδης, Χ.Α. (08/04/2011) *Η αγορά εργασίας στη σύγχρονη οικονομία: Θεωρία και διδάγματα για την οικονομική πολιτική*. Μέγαρο Μουσικής Αθηνών <http://greekeconomistsforreform.com/wp-content/uploads/pissarides-megaro-mousikis.pdf>
- Πισσαρίδης, Χ.Α. (08/12/2010) *Ομιλία για τη βράβευση με Νόμπελ Οικονομικών Επιστημών*. AulaMagna, Πανεπιστήμιο της Στοκχόλμης <https://www.nobelprize.org/prizes/economic-sciences/2010/pissarides/lecture/>

- Πισσαρίδης, Χ.Α. (2010) *Βιογραφικό*. https://www.nobelprize.org/prizes/economic-sciences/2010/pissarides/biographical/
- *Βιογραφικό Πισσαρίδης, Χριστόφορος*. <https://www.blod.gr/speakers/pissaridis-hristoforos/>

ΒΑΣΕΙΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΟΡΟΛΟΓΙΑΣ

- https://www.eur-lex.europa.eu/
- https://el.glosbe.com/
- https://www.iate.europa.eu/
- https://www.linguee.com/
- https://www.wordreference.com/

Προέλευση εικόνας εξωφύλλου:

https://www.chtrad.com/wp-content/uploads/2017/06/interpreter-lyon.png